

Hypania invalida (Havsborstmaskar)

A. Individer av *Hypania invalida* utplockade ur sina rör; B. Rör av *H. invalida* på lerbotten

© Fotograf, A. Katarzyna Horbowa National Marine Fisheries Research Institute (NMFRI), Polen; B. Adam Woźniczka, NMRI, Polen

Svenskt vardagsnamn	Saknas
Vetenskapliga namn	<i>Hypania invalida</i> (Grube, 1860); fam. Ampharetidae Synonym: <i>Amphicteis invalida</i> Grube, 1860
Organismgrupp(er)	Havsborstmaskar (klass Polychaeta), Ringmaskar (fylum Annelida)
Storlek och utseende	<i>Hypania invalida</i> kan bli 33 mm lång. Den lever i rör byggda av sand och detritus som kan vara över 60 mm långa och 3 mm i diameter. Arten är tvåkönad och vid provtagning i floden Rhen var sexuellt mogna honor högst 28,5 mm medan vuxna hannar var högst 22,5 mm. Bägge könen hade 19-28 abdominalsegment. Färgen på djuren rapporteras av vissa källor som grön och av andra som gul. Äggen befruktas i honan medan spermierna släpps ut i vattnet. Arten saknar planktoniska larver men juveniler som just lämnat mammans rör kan lätt transporteras bort med strömmar. Detta har visat sig vara en viktig väg för sekundär spridning, inom ett område. (Marine Species Identification Portal (Norf <i>et al.</i> , 2010).
Kan förväxlas med	
Geografiskt ursprung	Arten är av pontokaspiskt ursprung.
Första observation	Arten har inte observerats i svenska vatten.

i svenska vatten	
Förekomst i svenska havs- och kustområden	Arten har inte observerats i svenska vatten.
Övrig förekomst utanför ursprungligt utbredningsområde	Centraleuropa
Referenser till observationer i områden nära svenska farvatten	Nederländerna, 1995 (Klink och Bij de Vaate, 1996); södra delen av deltat kring floden Oderns mynning i södra Östersjön, 2010 (Woźniczka <i>et al.</i> , 2011)
Troligt införselsätt	Arten sprids framför allt i sitt juvenila, frisimmande stadium. Uppströms spridning har skett via barlastvatten medan spridning nedströms skett passivt, med det strömmande vattnet. I Europa har den tre spridningsvägar; en nordlig som inkluderar avrinningsområdet runt Volga, en central som innefattar floderna Dnepr och Wisła, och en sydlig väg via Donaus avrinningsområde. Byggande av kanaler har underlättat spridning, t.ex. var det efter öppnandet av en kanal mellan Donau och Main 1992 som arten invaderade floderna Main, Rhen och Mosel.
Miljö där arten förekommer	Vuxna individer av <i>Hypania invalida</i> lever i sina rör på botten. Tätast koncentrationer uppnår den på leriga botten med lågt vattenflöde ($0,1 \text{ m s}^{-1}$). Men man finner också mindre täta populationer på stenar och på sandbotten med bäddar av zebamuslor. Juveniler av arten är frisimmande. Detta är en av få havsborstmaskar som lever i sötvatten. Den tolererar salthalter mellan 0 och till 12 ‰ och temperaturer mellan 2 och 25 °C. Man finner den från strandlinjen ner till stora djup.
Ekologiska effekter	<i>H. invalidas</i> snabba tillväxt och höga reproduktionstakt, tillsammans med en hög tolerans mot fluktuationer i temperatur och salthalt, gör att den riskerar att tränga undan arter som lever på samma typ av underlag, eller äter samma föda. I områden med nyrekrytering har man uppmätt tätheter på över 10 000 juveniler per m^2 . Tolv veckor gamla är individerna fertila. (Norf <i>et al.</i> , 2010)
Andra effekter	Byggande av dammar i europeiska flodsystem har gynnat tillväxt av täta bestånd av <i>Hypania invalida</i> .
Läs mer	<ul style="list-style-type: none"> Zorić K., Jakovčev-Todorović D., Đikanović V., Vasiljević B., Tomović J., Atanacković A., Simić V. & Paunović M. 2011. Distribution of the Ponto-Caspian polychaeta <i>Hypania invalida</i> (Grube, 1860) in inland waters of Serbia. Aquatic Invasions 6:33-38.
Mer om bilden	

- © Adam Woźniczka, National Marine Fisheries Research Institute (NMRI), Świnoujście, Polen
- © Katarzyna Horbowa, NMFRI Gdynia, Polen

Referenser till artbeskrivning

- Marine Species Identification Portal
http://species-identification.org/species.php?species_group=macrobenthos_polychaeta&id=616
(2011-08-19)
- Norf H., Kniggendorf L.G., Fischer A., Arndt H. & Kureck A. 2010. Sexual and reproductive traits of *Hypania invalida* (Polychaeta, Ampharetidae): a remarkable invasive species in Central European waterways. *Freshwater Biology* 55:2510-2520.

Referenser till fyndplatser

- Klink A. & Bij de Vaate A. 1996. *Hypania invalida* (Grube, 1860) (Polychaeta, Ampharetidae) a freshwater polychaeta in the Lower Rhine, new for the Dutch fauna. *Lauterbornia* 25:57-60.
- Woźniczka A., Gromisz S. & Wolnomiejski N. 2011. *Hypania invalida* (Grube, 1960), a polychaete species new for the southern Baltic estuarine area: the Szczecin Lagoon and the River Odra mouth. *Aquatic Invasions* 6:39-46.

Referenser till ekologiska och andra effekter

- Norf H., Kniggendorf L.G., Fischer A., Arndt H. & Kureck A. 2010. Sexual and reproductive traits of *Hypania invalida* (Polychaeta, Ampharetidae): a remarkable invasive species in Central European waterways. *Freshwater Biology* 55:2510-2420.

- Detta faktablad om *Hypania invalida* skapades den 18 augusti 2011 av N-research.